

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2019. év január hó 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2018. év február hó 27. napján kelt 25.Bf.XIV.10.776/2017/5. számú ítéletét **helybenhagyja.**

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség B.XIV.10983/2013/10-I. számú vádirata alapján elsőként eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2015. december. 4 napján kelt 14. B. XIV. 20.132/2015/17. számú ítéletével a vádlott bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény 329/A. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntettében és ezért őt 2 évre próbára bocsátotta.

Az ellentétes irányú fellebbezések folytán eljáró Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2016. május 25-én kelt 22.Bf.5398/2016/5. számú határozatával az ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A megismételt eljárásban a Pesti Központi Kerületi Bíróság 22.B.21826/2016/15. számú 2017. május 29. napján kelt határozatával a vádlottat az ellene az 1978. évi IV. törvény 329/A.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a vádlott terhére, bűnösség megállapítása, pénzbüntetés kiszabása és vagyonelkobzás alkalmazása érdekében.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság kötve a 2018. év február hó 28. napján kelt 25.Bf.XIV.10776/2017/5. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki két rendbeli, egy esetben folytatólagosan elkövetett, az 1978. évi IV. törvény 329/A. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntettében, és ezért őt egy évre próbára bocsátotta.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.266/2018/1. számú átiratában a harmadfokú eljárásra nyilvános ülés kitűzésére tartotta indokoltnak. Az ügyészség nyilvános ülésen jelenlévő képviselőjének érvelése szerint az eljáró bíróságok perrendi szabályok betartásával folytatták le az eljárást. Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság részéről kiegészített tényállás megalapozott, így irányadó harmadfokú eljárásban is. A másodfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is törvényes. A vádlott tisztában volt azzal, hogy jogdíj megfizetésére köteles, ennek ellenére a tényállásbeli időszakokban rendelkezésre álló pénzeszközöket mégsem a szerzői jogdíjak megfizetésére fordította. Az ellehetetlenült gazdasági helyzetre, mint vis majorra alapított védekezést az ügyészség elvetendőnek tartotta, tekintettel arra, hogy a vádlott

koncertszervező tevékenységét tovább folytatta. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az AHA és az azt követő koncert között majdnem egy év eltelt, amely nem illeszthető a folytonosság törvényességének megállapíthatóságához szükséges rövid időköz fogalmába. A másodfokú bíróság az időbeli hatály kérdésében is helyes álláspontra jutott, és az általa alkalmazott intézkedés is törvényes.

Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be.397.§ alapján hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezést fenntartotta. A védő a harmadfokú nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság felmentő ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint védence bűncselekményt nem követett el, részéről szándékosság, de gondatlanság sem állapítható meg. A védő részletezte védence korábbi koncertszervezői és egyéb tevékenységét hangsúlyozva, hogy a szerzői jogdíjakat mindig megfizette, utalt arra is, hogy védence részt vett az Szjt. és a Btk. vádbeli tényállásának a kidolgozásában is. A vádbeli esetekben fizetési kötelezettségének az időközben jelentkező súlyos betegsége, továbbá a gazdasági környezet változása folytán veszteségessé vált cége anyagi helyzete miatt nem tudott eleget tenni. A védő álláspontja szerint a bizonyítási eljárás során kétséget kizáró módon nem bizonyított, hogy a jogdíjakat ne akarta volna megfizetni, a másodfokú bíróság nem tisztázta kellően, hogy miért nem került sor azok kifizetésére, nem lett bizonyítva a célzat és indíték és így nem vonható következtetés a védence szándékosságára sem. Indítványozta a Fővárosi Ítéltábla a vádlottat mentse fel az ellene emelt vád alól.

Az ügyészség képviselője a másodfokú ítélet helyben hagyását indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán arra hivatkozott, hogy koncertszervezői tevékenysége évtizedekig sikeres volt, 2010-ről azonban a begyűrűző gazdasági válság hatására radikálisan csökkentek a bevételek. Ennek ellenére további koncerteket azért tartottak meg, mert részint bíztak a kedvezőbb fordulatban, valamint különösen a nagyobb koncertek esetében azok szervezése már több évvel korábban elkezdődött, bizonyos költségek kifizetése már jóval korábban megtörtént. Hangsúlyozta azt is, hogy az Egyesület díján kívül több olyan költség is felmerült, amelyek feltétlenül ki kellett fizetnie, a felszámolás megindulásakor pedig már nem is volt hozzáférésre a cég pénzához.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság ítéletével szemben helytállóan biztosított fellebbezési jogot az akkor hatályos, 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) 386.§ (1) bekezdés b) pontja alapján, miután a vádlott bűnösségét olyan bűncselekményben állapította meg, mely alól az elsőfokú bíróság őt korábban felmentette.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 2018. július 1. napján történt hatálybalépésére figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Be. 868.§ (1) bekezdése alapján a Be. rendelkezései szerint eljárva megállapította, hogy a másodfokú elbírálás óta hatályba lépett büntetőeljárás törvény a harmadfokú eljárás szabályait részben megváltoztatta. Szűkítette a felülbírálat terjedelmét, a Be.618.§ alapján immár a harmadfokú bíróság a másodfokú fellebbezéshez igazodva a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezésre a sérelmezett ellentétes döntését, ezen túlmenően azon rendelkezését, illetve a részét bírálja felül, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntések összefüggő felülbírálata eredményezett.

A jelen ügyben az ellentétes első és másodfokú döntésre figyelemmel a harmadfokú felülvizsgálat lehetősége a Be.618.§ (1) bekezdés alapján megnyílt.

A felülbírálat során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első és másodfokú eljárásban a Be. 625.§ (1), (2) és (3) bekezdésében írt hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nem valósult meg.

A Be. 619.§ (1) bekezdés szerint a harmadfokú bíróság határozatát arra a tényállásra alapítja, amelyek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta, kivéve ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

A felülbírálat során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásra vonatkozó perrendi szabályoknak megfelelően az eljárást kellő részletességgel és alapossággal folytatta le. A vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálásához szükséges összes fellelhető bizonyítékot beszerezte, ügyfelderítési és indokolási kötelezettségének teljes körűen eleget tett. A logika és észszerűség szabályainak megfelelően számot adott arról, hogy a tényállás megállapításakor mely bizonyítékoknak adott hitelt, illetve melyeket, milyen indokkal vetette el.

Az elsőfokú bíróság az így rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg, melyet a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok és helyes ténybeli következtetés alapján kis részben javított, illetve egészített ki.

A megalapozott tényállás a harmadfokú eljárásban is irányadó.

A tényállásban foglalt cselekményt illetően a másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróságtól eltérően - okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú bíróság álláspontjával értett egyet, mely szerint az elsőfokú bíróság az irányadó, megalapozott tényállásból helytelen következtetést vont le a vádlott büntetőjogi büntetőjogi felelősségét illetően.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részletesen rögzítette, hogy a vádlott koncertszervező tevékenysége során a 2010. július 11. napján, a 2011. június 28. napján, és a 2011. szeptember 21. napján tartott koncert esetében nem , illetve részben nem tett eleget a közös jogkezelő szervezetnek az Egyesületnek teljesítendő jogdíjfizetési kötelezettségének, mely magatartásával megsértette a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXXVI. törvény (Szt.) 16.§ (1) és (6), valamint a 25.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.

Az elsőfokú bíróság e tényállás alapján a vádlottat bűncselekmény hiányában mentette fel az ellene emelt vád alól, azzal, hogy a jogdíj megfizetésének nem teljesítése egymagában bűncselekményt nem valósít meg.

Az általa felhívott BH 2001/307.számú jogesetre hivatkozva mutatott rá arra, hogy az elbírálás során minden esetben vizsgálni szükséges a cselekmény konkrét társadalomra veszélyességét is. Az elsőfokú bíróság e körben arra figyelemmel, hogy

- a vádlott az Egyesület felhívására utóbb igazolta a jogdíj összegének megállapíthatóságához szükséges látogatószámot,
- a frekvenciált rendezvény helyszínén megtartott koncertek esetében fel sem merülhetett azok eltitkolása,
- figyelemmel a vádlott által vezetett cég gazdasági nehézségeire

- és arra, hogy az Egyesület kereseti kérelme alapján a polgári bíróság kötelezte a Kft-t az elmaradt jogdíj megfizetésére úgy találta, hogy a vádlott részéről a bűnösség megállapítását eredményező jogsértő magatartás nem merült fel.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal szemben azzal érvelt, hogy a vádlott tisztában volt jogdíj fizetési kötelezettségével, az ellehetetlenült gazdasági helyzetre, mint vis majorra alapított védekezés nem elfogadható. Kifejtette, hogy bár a vádlott cége kedvezőtlen anyagi helyzetben volt, a tényállásbeli időszakban keletkeztek pénzeszközei azonban azokat mégsem a szerzői jogdíjak megfizetésére fordította, rámutatott továbbá arra is, hogy a büntetőjogi és a polgári jogi felelősség nem azonos fogalmak, téves az az álláspont, mely szerint a polgári bíróság döntése folytán büntetőjogilag értékelhető vádlotti magatartás nincs.

Megállapította, hogy a jogsértés a jogdíj meg nem fizetésében érhető tetten, figyelemmel pedig a vádlott által szervezett koncertek volumenére az első bírói hivatkozás a BH 2001/307 számú jogesetre téves, a társadalomra veszélyesség hiánya alappal fel sem merülhet.

Az alapügyben eljáró bíróságok helytállóan mutattak rá, hogy a büntető keret jogszabályt az Szjt. tölti ki tartalommal, a jogalkotói szándék szerint valamennyi szerzői és szerzői joghoz kapcsolódó vagyoni jogosultság megsértése büntetendő.

Az Szjt. idézett rendelkezései alapján jelen ügyben az elkövetési magatartás a jogdíjfizetés hiányában való vagyoni hátrányt okozó felhasználás volt, mely az irányadó tényállás alapján aggálytalanul megállapítható.

Az elsőfokú bíróság helyesen idézte, hogy a bűncselekmény megvalósulásához a formai tényállásszerűség önmagában nem elegendő az elbírálás során az eljáró bíróságoknak minden esetben vizsgálni kell, hogy az adott magatartás veszélyes-e illetve milyen fokban veszélyes a társadalomra.

A társadalomra veszélyességet kizárhatják törvényben meghatározott és egyéb okok. Az első fokon eljáró bíróság által is idézett jogeset a konkrét társadalomra veszélyesség megítélésénél a jogsértés elenyésző súlyára és így a az alanyi társadalomra veszélyesség igen csekély fokára alapozva állapította meg a társadalomra veszélyesség hiányát. A jelen ügy sajátosságai a másodfokú bíróság által részletesen kifejtettek szerint az idézett jogesetben felhívott szempontoknak nem megfeleltethetőek.

A másodfokú bíróság helytállóan foglalt állást az időbeli hatályát illetően és a vádlott cselekményét is helyesen minősítette, a minősítést illető indokolást ugyanakkor a harmadfokú bíróság az alábbiakkal tartja indokoltnak kiegészíteni.

Az elkövetéskori 1978. évi IV. törvény (régi Btk.) 329/A. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint büntetendő büntett miatt 3 évig terjedő szabadságvesztéssel, aki a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését jelentős hátrányt okozva követi el. Jelentős vagyoni hátrány a 2 millió forintot meghaladó, de 50 millió Ft-ot el nem érő összeg.

A 2013. július 1. napja óta hatályban lévő 2012. évi C. törvény (Btk.) 385.§ (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés szerint büntetendő büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel, aki a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését nagyobb vagyoni hátrányt okozva követik el. A nagyobb vagyoni hátrány az 500.000 Ft-ot meghaladó, de 5 millió Ft-ot el nem érő összeg.

Az értékhatár módosulásával tehát a a jelen ügyben alkalmazandó büntetési tételkeret nem változott.

Alapvető változást jelent azonban a Btk.385.§ azon kitétele, hogy a szerzői vagy szerzői joghoz

kapcsolódó jogok megsértését az követi el, aki másnak vagy másoknak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagyonihoz kapcsolódó jogát vagy jogait sérti.

Ez a korábbi szabályozáshoz képest azt jelenti, hogy a bűncselekmény már nem a sértettek száma szerint minősül egy, vagy több rendbelinek, hanem a Btk. szövegezéséből fakadóan törvényi egységet, összefoglalt bűncselekményt képez több szerző több jogának megsértése is.

Az összefoglalt bűncselekmény jellegéből fakadóan ugyanakkor az egyes sértetteknek bekövetkezett vagyoni hátrányt összegezni kell, és a minősítést a vagyoni hátrányok egybefoglalt mértékek alapján kell meghatározni.

Ennek következtében a jelenleg hatályos Btk. alkalmazásával a vádlott valamennyi cselekménye összefoglalt bűncselekményként, együttesen minősülne egyrendbeli és nem folytatólagosan elkövetett bűncselekménynek. Az összesen 7.007.320 Ft vagyoni hátrány folytán a cselekmény helyes minősítése 1 rb a Btk. 385.§ (1) bekezdésbe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő 1 rb szerzői jog megsértésének büntette lenne. A jelentős vagyoni hátrány összegszerűen 5.000.001 és 50 millió Ft közötti, az ezen elkövetési értéket alapuló minősített eset ugyanakkor egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A próbára bocsátás intézkedése mind az elkövetéskor, mind a jelenleg hatályos Btk. szerint háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt alkalmazható.

Az elkövetéskori és elbíráláskori büntető törvények ilyen módon való összevetéséből látható, hogy a másodfokú bíróság által megállapított konkrét bűncselekmény miatt alkalmazható büntetést és alkalmazható intézkedéseket is figyelembe véve az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény a vádlott számára összességében enyhébb elbírálást eredményez, lehetővé téve többek között a próbára bocsátás intézkedés alkalmazását.

A másodfokú bíróság hiánytalanul feltárta a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket, és ennek eredményeképpen egy rendkívül méltányos, továbbá nem enyhíthető intézkedést alkalmazott a vádlottal szemben.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét a Be.621.§ (2) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva alapján a Be. 623.§ alapján helybenhagyta.

Budapest, 2019. év január hó 15. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kósa Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Fatalin Judit s.k.
bíró

Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 25.Bf.XIV.10.776/2017/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Bhar.114/2018/8. számú végzésével 2019. év január hó 15. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. év január hó 15. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Németh Renáta
írnok